

Ryszard Żmuda

„Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych” na łamach Forum Bibliotek Medycznych

---

Forum Bibliotek Medycznych 4/2 (8), 299-320

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dr Ryszard Żmuda
Łódź - UM

**„LEKSYKON BIOGRAFICZNY UCZONYCH”
I „SŁOWNIK PRACOWNIKÓW BIBLIOTEK
MEDYCZNYCH” NA ŁAMACH
*FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH***

Abstract

In the *Medical Library Forum* we are planning to release two publications: “Biographical Lexicon of Scientists” and “Dictionary of Workers of Medical Libraries” in which approximately 555 personal subject entries which will be included. Biographies with lists of publications and a subject bibliography will cover deceased, retired and professionally active academics of the University for the years 1945-2015 (chairmen of the Library councils, Vice-rectors for the research and international relations, and Rectors Magnificus) as well as library staff of universities, institutes and others (in the first place according to their functions: directors, vice-directors, and managers). In addition to printed version the “Lexicon” and the “Dictionary” will be available online (<http://www.bg.umed.lodz.pl>; <http://www.cybra.lodz.pl>).

Streszczenie

Na łamach czasopisma *Forum Bibliotek Medycznych*, planujemy ogłaszać drukiem dwa wydawnictwa informacyjne: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych”, w których łącznie będzie można zaprezentować ok. 555 haseł osobowych. Życiorysy z wykazem publikacji i bibliografią przedmiotową, obejmą zmarłych, emerytowanych i czynnych zawodowo pracowników naukowych z kręgu uczelni medycznych za lata 1945-2015 (przewodniczących Rad Bibliotecznych, Prorektorów ds. nauki i współpracy z zagranicą i JM Rektorów) oraz pracowników bibliotek medycznych: uczelnianych, instytutowych i innych naukowych, w tym GBL. Kolejność będzie następująca: profesorowie, doktorzy, dyplomowani bibliotekarze i dokumentaliści, pozostali dyrektorzy, wicedyrektorzy, kierownicy i pracownicy. Do „Leksykonu” i „Słownika” oprócz wersji drukowanej jest dostęp online (<http://www.bg.umed.lodz.pl>; <http://www.cybra.lodz.pl>).

Informacje ogólne

Literatura biografistyczna ma wielu zwolenników. Jej znajomość daje pełniejszy obraz społeczeństwa i poszczególnych osób, w obrębie pełnionych funkcji i zajmowanych stanowisk w różnych grupach zawodowych. Informują o tym monografie poświęcone wybranym osobom, bibliografie, drukowane na łamach czasopism i w pracach zbiorowych z okazji jubileuszy, nominacji, zgonów, oraz słowniki biograficzne (ogólne, dziedzin, zagadnień, regionalne i lokalne oraz inne), z którymi warto się zapoznać w Informatorium Biblioteki Narodowej w Warszawie oraz Oddziałach Informacji Naukowej i Czytelniach Ogólnych bibliotek uczelnianych i innych naukowych. Marszałek Józef Piłsudski (1867-1935) powiedział: „*Kto nie szanuje przeszłości nie jest wart terażniejszości*”. Mając na uwadze to trafne

sformułowanie przywódcy naszego Państwa z okresu Drugiej Rzeczypospolitej (1918-1939), postanowiłem na łamach redagowanych przeze mnie czasopism pt. *Kronikarz* (2002/2003-) i *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-), zamieszczać różnorodne materiały biograficzne, które zaprezentowane na tle dziejów naszego kraju, dokumentują również różnorodne aspekty działalności instytucji (szkół wyższych, bibliotek naukowych, archiwów, muzeów, oficyn drukarskich i wydawniczych oraz redakcji czasopism), a przede wszystkim osób w nich pracujących.

Pragnąc utrwalić w pamięci oraz ocalić od zapomnienia wybrane sylwetki uczonych z kręgu uczelni medycznych i bibliotekarzy, jak również ułatwić kwerendzistom i użytkownikom informacji naukowej dostęp do poszukiwanych bio- bibliografii z zakresu historii nauki, szkolnictwa wyższego i bibliotekarstwa naukowego w Polsce, będziemy na łamach *Forum Bibliotek Medycznych* ogłaszać drukiem dwa wydawnictwa informacyjne: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych”, które zostaną również udostępnione online (<http://www.bg.umed.lodz.pl>; <http://www.cybra.lodz.pl>).

Jest wiele powodów, aby uprawiać biografistykę, którą bardziej doceniają humaniści, a zwłaszcza historycy. Pewną inspiracją może być również refleksja nad tekstem znanego wiersza ks. Jana Twardowskiego (1915-2006) „*Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą*”. Ważność opracowywania słowników biograficznych jest dla mnie oczywista. Warto zobaczyć to hasło m. in. w bazie danych/katalogach online Biblioteki Narodowej w Warszawie (<http://alpha.bn.org.pl/search>).

Zanim podjąłem się redakcji omawianego przedsięwzięcia, opracowałem kilkanaście tytułów bibliografii: z zakresu dziedzin i zagadnień, regionalnej i lokalnej, zespołów osobowych i poszczególnych osób oraz liczne hasła biograficzne, które zostały ogłoszone drukiem w czterech słownikach biograficznych oraz na łamach dwóch czasopism.¹

Hasła osobowe „Leksykonu” i „Słownika”, zawierające biografie oraz bibliografię podmiotową i przedmiotową, obejmą zmarłych, emerytowanych i czynnych zawodowo pracowników.² Przyjęte daty ramowe to lata 1945-2015. Pierwsza jest cezurą naturalną, związaną z zakończeniem drugiej wojny światowej, natomiast końcowa – umowna.

---

¹ Na potrzebę podejmowania prac bibliograficznych oraz z zakresu biografistyki zwrócili moją uwagę, znakomici uczeni: prof. dr hab. Hieronim Eugeniusz Wyczański OFM (1918-1993), prof. dr hab. Ludwik Grzebień SJ, ks. prof. dr hab. Józef Mandziuk, prof. dr Jerzy Starnawski, prof. dr hab. Bolesław Świdorski (1917-1998), prof. dr hab. Zbigniew Żmigrodzki, prof. dr hab. Janusz Jerzy Kapuściński (1932-1999) oraz inni zasłużeni nauczyciele akademicy: dr Irena Treichel (1918-1987), mgr Wanda Frontczakowa (1927-1999) i mgr Jadwiga Piotrowska. Przekonałem się o tym również osobiście, jako adiunkt i promotor dziesięciu prac magisterskich z bibliografii w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego.

² Ewa Busse-Turczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 10-29, portr.; Elżbieta Kraszevska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Tamże* s. 30-50, portr.; Piotr Tomasz Cichocki: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2009). *Tamże* s. 51-67, portr. Toż w wersji on-line (<http://www.bg.umed.lodz.pl>; <http://www.cybra.lodz.pl>)

Obszerne życiorysy zawierające szczegółowe dane faktograficzne i statystyczne – obejmują akapity: o rodzinie, edukacji, zajmowanych stanowiskach i pełnionych funkcjach, działalności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej, społecznej i politycznej, członkostwo w partiach, stowarzyszeniach, towarzystwach naukowych, odznaczeniach i nagrodach, hobby, zostały uzupełnione spisem publikacji oraz bibliografią przedmiotową. Schemat hasła jest następujący: 1. Fotografia; 2. Ogólne informacje przy nazwisku; 3. Życiorys; 4. Wykaz publikacji (pełna bibliografia podmiotowa ułożona chronologicznie, a w obrębie roku kalendarzowego alfabetycznie według tytułów, opis bibliograficzny według ustalonego wzoru z adnotacjami (o współautorach i recenzjach zarejestrowanych publikacji)); 5. Bibliografia przedmiotowa (w układzie chronologicznym).

Osoby kierujące instytucjami mają znaczny wpływ, zarówno pozytywny, jak i negatywny, na ich działalność, prawidłowe funkcjonowanie i wszechstronny rozwój.

W bibliotekach naukowych, aby osiągnąć sukces niezbędne są odpowiednie jakościowo i ilościowo kadry (jeszcze większe przy wszechobecnej komputeryzacji), duże środki finansowe i nowoczesne wyposażenie techniczne w odpowiednio zaprojektowanych gmachach, których budowa powinna być konsultowana z użytkownikami - wieloletnimi praktykami rozumiejącymi i znającymi bibliotekarstwo w Polsce, Europie i na świecie.

W związku z faktem braku wielu haseł dotyczących „VIP-ów”- dyrektorów/kierowników - i niekompletnych materiałów bio- bibliograficznych, które redaktor musi dodatkowo uzupełniać w różnych miejscowościach, pomimo wcześniej opracowanej Instrukcji dla Autorów (*Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 642-644) i rozesłanego e-mailem, wzorcowo opracowanego we Wrocławiu hasła biograficznego – dr Leszek BARG, nastąpiło znaczne opóźnienie w realizacji planowanego „Słownika”. Biorąc pod uwagę zaistniałą sytuację, postanowiłem w pierwszej kolejności rozpocząć druk „Leksykonu”, w którym już zaprezentowaliśmy dwie sylwetki profesorów - przewodniczących Rady Programowej naszego czasopisma (prof. dr hab. Michała Andrzeja KARASKA (1937-2009) i prof. dr hab. Jacka BARTKOWIAKA (ur. 1943). Następnie pragniemy przedstawić członków w/w gremium (prof. dr hab. Leszka BABŁOKA, prof. dr hab. Marię CHOSIĘ, prof. dr hab. Gerarda DREWĘ i prof. dr hab. Marię MAZURKIEWICZ. Po czym innych przewodniczących Rad Bibliotecznych, organu opiniodawczo-doradczego Rektora, w poszczególnych uczelniach medycznych. Rozważamy również możliwość poszerzenia tego wykazu o prorektorów ds. nauki i współpracy z zagranicą, którym biblioteki uczelniane bezpośrednio podlegają i wiele im zawdzięczają. Zwłaszcza w sprawach finansowych i kadrowych. Jest za co dziękować. W Łodzi należeli, bądź należą do tego grona: prof. dr hab. Julian Liniecki, prof. dr hab. Tadeusz Robak, prof. dr hab. Paweł Piotr Liberski, prof. dr hab. Radziszław Kordek, prof. dr hab. Lucyna Woźniak oraz JM Rektorów: (prof. dr hab.

Marek Pawlikowski, prof. dr hab. Leszek Woźniak, prof. dr hab. Jan Berner, prof. dr hab. Henryk Stępień, prof. dr hab. Tadeusz Robak, prof. dr hab. Andrzej Lewiński, prof. dr hab. Paweł Górski). Sądzę, że podobnie jest w innych, ale prawdopodobnie nie wszystkich, uczelniach medycznych.

Biblioteki naukowe bywają słusznie nazywane „świątynią wiedzy”, a w szkołach wyższych są „sercem Uczelni”, których stanowią niezbędną, integralną część. Książnicom medycznym przypada szczególna misja, ponieważ życie i zdrowie człowieka stanowi najwyższe dobro. Niezwykle ważna jest ich rola i działalność naukowa, dydaktyczna, organizacyjna i usługowa. Ogólnie biorąc biblioteki uczelniane w Polsce, reprezentują poziom europejski na potrzeby XXI wieku, słabiej sytuacja wygląda w książnicach instytutowych i innych, gdzie m.in. jest znikoma obsada personalna, a środki finansowe niewystarczające na zabezpieczenie większości potrzeb.

Powszechnie wiadomo, że w każdej bibliotece na przestrzeni około siedemdziesięciu lat było wielu tzw. cichych bohaterów, którym należą się słowa najwyższego szacunku i uznania za ich aktywną i wzorową pracę we wszechstronnej działalności bibliotek, ale nie wszystkie nazwiska będą stanowić hasła w opracowywanym wydawnictwie.

W bibliotekach medycznych byli, bądź nadal są, zatrudnieni pracownicy z wykształceniem podstawowym, zawodowym, średnim i wyższym. Absolwenci różnych kierunków studiów – podwyższający kwalifikacje – oraz osoby posiadające tytuły zawodowe licencjata i magistra oraz stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego oraz kilku profesorów.

W latach 1945- 2012 funkcje dyrektorów/kierowników i wicedyrektorów bibliotek naukowych w Polsce pełniło około 100 pracowników. Część wcześniejszych wicedyrektorów awansowała później na stanowiska dyrektorów. Należeli do nich niżej wymienione osoby, zaprezentowane w układzie według nazw geograficznych, następnie w obrębie uczelni i GBL, z zachowaniem chronologii pełnionych funkcji.

Dyrektorzy/kierownicy i wicedyrektorzy bibliotek naukowych

Białystok – AM/UM

Mgr Adam FILONIK	1950-1952
Leon ŚLIWOWSKI	1953-
Lek. Berta SZAYKOWSKA	1953-1966
Dr Jan Rafał OLBROMSKI	1966-1982
Mgr Krystyna KUBALA	1982-1991
Mgr Jolanta KRYSTYNA SAROSIEK	1991-2002
Mgr Danuta DĄBROWSKA-CHARYTONIUK	2002-

Bydgoszcz – AM/CM UMK

Dr Eugeniusz JANOWICZ	1986-2002
Mgr Lucyna MODRZEJEWSKA	2002-2003
Dr Krzysztof NIERZWICKI	2003-

Gdańsk – AM/GUMed

Dr Adam BOCHEŃSKI	1946-1969
Mgr Maria BUGNO	1969-1976
Mgr Helena RATAJ	1976-1981
Mgr Józefa de LAVAL	1981-2002
Mgr inż. Anna GRYGOROWICZ	2003-

Katowice – SAM/SUM

Dr Marian WOLAŃCZYK	1948-1961
Dr Franciszek SZYMICZEK	1961-1975
Dr Alfred PUZIO	1975-1998
Dr Jerzy Marian DYRDA	1999-2009
Mgr Ewa NOWAK	2011-

Kraków – AM/CM UJ

Dr Zbigniew KUKULSKI	1948-1958
Mgr Zenobiusz Wincenty KOZIK	1958-1960
Mgr Zdzisław SŁOMIŃSKI	1960-1980
Mgr Władysław SZOT	1980-1996
Mgr Anna URYGA	1996-

Lublin – AM/UM

Dr Stanisław KOWALCZYK	1955-1974
Mgr Zofia JASIŃSKA	1974-1984
Mgr inż. Leokadia PATYRA	1984-1991
Mgr Lucyna SMYK	1991-2002
Mgr Renata BIRSKA	2002-

Łódź – AM/UM

Prof. dr Jan SZMURŁO	1951-1952
Janina NOWAKOWSKA	1952-1954
Lek. Andrzej GADEK	1954-1955
Lek. Julian DMITROWICZ	1955-1978
Dr Jerzy SUPADY	1978-1982
Mgr Jadwiga PIOTROWSKA	1982-1990
Dr Ryszard ŻMUDA	1990-

Łódź - WAM

Mjr lek. Jerzy NIEMIEC	1960-1965
Pplk mgr Andrzej STEMPEL	1965-1978
Płk lek. Marian KOWALIK	1978-1990
Płk dr Wiesław ŚWITEK	1990-1995
Pplk dr Krzysztof WALCZEWSKI	1995-2002

Poznań – AM/UM

Mgr Jan WALIŃSKI	1952-1977
Mgr Bolesław HOWORKA	1977-1998
Mgr Aniela PIOTROWICZ	1998-

Szczecin – PAM/PUM

Zofia BEM-BOBRYSZYCKA	1949-1951
Adela QUIRINI	1951-1953
Mgr Maria KROGULSKA	1954-1979
Mgr Danuta GRAD	1979-1982

Mgr Krystyna PLEWIŃSKA	1982- 1984
Mgr Weronika NIEZNANOWSKA	1984-1992
Mgr Danuta JAWORSKA	1992- 2003
Mgr Dagmara BUDEK	2003-

Warszawa – AM/WUM

Mgr Samuel KLARREICH	1956-1973
Dr Janusz KAPUŚCIK	1973-1981
Dr Irena KOMASARA	1981-1998
Mgr Mirosława MÜLDNER-KURPETA	2000-2007
Mgr Irmína UTRATA	2008-

Warszawa - CMKP

Mgr Elżbieta Barbara KRAWCZYK-STEBELSKA	1967-1972
Mgr Maria Magdalena SKOŚKIEWICZ	1972-1979
Dr Irena Danuta KRAMARZ	1979-1985
Mgr Jadwiga BRANDYS	1985-2007
Mgr Renata SEWERYNIAK	2008-

Warszawa - GBL

Prof. dr hab. Stanisław Józef KONOPKA	1945-1970
Prof. dr hab. Feliks Teodor WIDY-WIRSKI	1971-1980
Prof. dr hab. Janusz Jerzy KAPUŚCIK	1981-1999
Dr Aleksander Stefan TULCZYŃSKI	2000-2011
Dr Wojciech Marek GIERMAZIAK	2011-

Wrocław - AM/UM

Prof. dr Witold ZIEMBICKI	1946-1950
Prof. dr Zdzisław WIKTOR	1950-1958
Dr Leszek BARG	1958-1991
Mgr inż. Stanisław LECZYCKI	1992-1994
Mgr Zofia STROŻECKA-TICHY	1991-1992, 1994-1998
Mgr Renata SŁAWIŃSKA	1999-

Wicedyrektorzy bibliotek uczelnianych i GBL

Gdańsk - AM/GUMed

Mgr Mieczysława BARA	1976-1987
Mgr Stefania ORCHOWSKA	1988-1994
Mgr Ewa MICHAŁOWSKA	1994-2005
Mgr Elżbieta KRASZEWSKA	2005-

Katowice – SAM/SUM

Mgr Mieczysława DYMNA	1962-1974
Mgr Maria SITEK	1986-1989
Dr Jerzy Marian DYRDA	1981-1993
Mgr Ewa PAWŁOWSKA	1996-2010
Mgr Barbara WŁODYKA	2010-2011

Kraków – AM/CMUJ

Mgr Maria RADWAŃSKA	1992-1997
Mgr Beata BATOR	2001-

Lublin – AM/UM

Mgr Jadwiga RYGIEL	1963-2000
Mgr Maria Teresa KŁODA	1985-1990

Mgr Ewa BUSSE-TURCZYŃSKA	2004- 2010
Dr Anastazja ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA	2011-
Łódź – AM/UM	
Mgr Władysław Andrzej KEMPA	1974-1980
Mgr Jadwiga PIOTROWSKA	1979- 1982
Dr Ryszard ŻMUDA	1985-1990
Mgr Grażyna ŁUKASIEWICZ	1991-2005
Mgr Anna STRUMIŁŁO	2005-
Mgr inż. Witold KOZAKIEWICZ	2005-
Poznań - AM/UM	
Mgr Regina TOBOLEWSKA	1983-1992
Mgr Aniela PIOTROWICZ	1983-1998
Mgr Roma HAJDUK	2012-
Szczecin - PAM/PUM	
Zofia BEM-BOBRYSZYCKA	1948-1951
Mgr Danuta GRAD	1973-1979
Mgr Danuta JAWORSKA	1979-1992
Mgr Jadwiga PLICHTA	1993-2003
Mgr Dagmara BUDEK	2000-2003
Mgr inż. Ewa OLBROMSKA	2003-
Warszawa - AM/WUM	
Mgr Irena KOMASARA	1975-1981
Mgr Mirosława MÜLDNER-KURPETA	1984-1998
Mgr Irmína UTRATA	2001-2007
Mgr Magdalena ZIELONKA	2001-2006
Mgr Agnieszka CZARNECKA	2009-
Warszawa – GBL	
Mgr Wiesława TYLMAN-GĄDEK	1976-1980
Mgr Irena KWAŚNIEWSKA	1993-2000
Dr Halina DUSIŃSKA	1994-2001
Inż. Ewa CHROBAK	2001-2011
Mgr Dawid STACHURSKI	2011-
Wrocław – AM/UM	
Mgr Janina PELC	1976-1978
Mgr Zofia STROŻECKA-TICHY	1979-1971
Mgr Władysława RÓŻAŃSKA	1978-1991
Mgr Maria WITUSZYŃSKA	1991-1992
Mgr Renata SŁAWIŃSKA	1997-1998
Mgr Teresa TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ	1999-

„SŁOWNIK PRACOWNIKÓW BIBLIOTEK MEDYCZNYCH”

Potrzeba informacji bio- bibliograficznych nie wymaga specjalnego uzasadniania. Tej samej grupie zawodowej poświęcono „Słownik bibliotekarzy wielkopolskich 1918-2000”. Przypomina mi się rozmowa z dr Ireną Treichel (1918-1987) z Uniwersytetu Łódzkiego, twórcą i redaktorem „Słownika pracowników książki polskiej”, która m. in. zachęcała mnie do prac w tym kierunku. W naszym „Słowniku pracowników

bibliotek medycznych” zaprezentujemy zwiększony zakres informacji zarówno faktograficznych, jak i bibliograficznych, które dotyczą też „jeszcze” żyjących. Zasięg chronologiczny 1945-2015, terytorium Polska. Biografie zostały oparte na źródłach archiwalnych i drukowanych oraz opracowaniach. W spisie publikacji zarejestrowano opisy bibliograficzne według wcześniej obowiązujących norm bibliograficznych, które przyjęliśmy w naszym periodyku. Bibliografia przedmiotowa może ułatwić kwerendę przyszłym badaczom i miłośnikom biografistyki.

Początkowo planowałem zaprezentować w pierwszej kolejności kadrę kierowniczą bibliotek medycznych - w jednym numerze czasopisma - wszystkich dyrektorów, w następnym wicedyrektorów, później kierowników, a na końcu pozostałych pracowników bibliotek medycznych, ale bezskuteczne apele o uzupełnienie brakujących danych, spowodowały zmianę koncepcji. Obecnie na początku będą profesorowie, następnie doktorzy, po czym dyplomowani, później inni dyrektorzy, wicedyrektorzy i kierownicy, a na końcu pozostali pracownicy. Hasła zamieścimy metodą holenderską od A do Z.

Ze wstępnych obliczeń wynika, że w „Słowniku” można zamieścić, w ciągu kilku najbliższych lat, ponad 500 biogramów, w tym 60 dyrektorów, 29 wicedyrektorów, ok. 300 kierowników i więcej niż 112 innych pracowników, którzy posiadają dorobek publikacyjny, albo inne osiągnięcia godne podkreślenia.

Pragniemy, w miarę możliwości, szybko zakończyć część sygnalizowanych biografii. Syntetyczne opracowanie haseł jest trudne. Należy dużo wiedzieć i powiedzieć, a mało napisać. Niezbędna jest znajomość i gruntowne wykorzystanie źródeł archiwalnych i drukowanych oraz opracowań. Nastręcza to duże trudności nie tylko początkującym oraz mało wprawionym w pisanie czegokolwiek, ale nawet wielu autorom licznych publikacji.

Na obecnym etapie gromadzenia materiałów zespół Autorów stanowią poproszeni przez redaktora naczelnego *Forum Bibliotek Medycznych*, czynni zawodowo i emerytowani dyrektorzy bibliotek naukowych, nauczyciele akademicy z różnych szkół wyższych oraz inne osoby.

„Słownik”, ma podobną konstrukcję haseł jak poprzednio omawiany „Leksykon”.

Zespół Autorów

Mgr Anna A j d u k i e w i c z - T a r k o w s k a - Warszawski Uniwersytet Medyczny

Mgr Beata B a t o r - Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Mgr Renata B i r s k a - Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Dr Paweł B o j k o - Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Mgr Jadwiga B r a n d y s - Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie

Mgr Krystyna B r e k e r - Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Mgr Dagmara B u d e k - Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Mgr Anna B u d z i Ń s k a - Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Mgr Ewa Busse-Turczyńska - Uniwersytet Warszawski
Mgr Piotr Tomasz Cichocki - Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk - Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
Dr Jan Dąbrowski - Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
Mgr Katarzyna Dorocińska - Gdański Uniwersytet Medyczny
Dr Halina Dusieńska - Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki
w Warszawie
Dr Jerzy Marian Dyrda - Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
Dr Wojciech Giermaziak - Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki
w Warszawie
Dr Barbara Grala-Kociak - Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Mgr inż. Anna Grygorowicz - Gdański Uniwersytet Medyczny
Mgr Roma Hajduk - Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Dr Katarzyna Hanisz - Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Mgr Bolesław Howorka - Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego
w Poznaniu
Dr Edward Janowicz - Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
Mgr Danuta Jaworska - Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie
Dr Maria Kardaś - Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
Mgr Barbara Krupińska-Stachera - Akademia Medyczna w Łodzi
Mgr Krystyna Kubala - Akademia Medyczna w Białymstoku
Dr Magdalena Kwiatkowska - Uniwersytet Łódzki
Mgr Piotr Łatawiec - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
Mgr Józefa de Laval - Akademia Medyczna w Gdańsku
Mgr Grażyna Łukasiewicz - Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Mgr Kamila Mamorska - Gdański Uniwersytet Medyczny
Dr Marek Matusiak - Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. prof. Bolesława
Szareckiego w Łodzi
Mgr Joanna Miozga - Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
Mgr Mirosława Müldner-Kurpeta - Akademia Medyczna w Warszawie
Dr Barbara NIEDZIEDZKA - Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie
Dr Krzysztof Nierzwicki - Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
Dr Krzysztof Noga - Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
Mgr Ewa Nowak - Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
Mgr Izabela Nowakowska - Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Mgr Maria Pędziwiatr - Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Dr Edward Pigoń - Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
Mgr Aniela Piotrowicz - Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego
w Poznaniu
Mgr Jadwiga Piotrowska - Akademia Medyczna w Łodzi
Dr Jolanta Przyłuska - Instytut Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera w Łodzi
Dr Alfred Puzio - Śląska Akademia Medyczna w Katowicach

Dr Magdalena R z a d k o w o l s k a - Uniwersytet Łódzki
Mgr Renata S e w e r y n e k - Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego
w Warszawie
Mgr Małgorzata S l e s a r - Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
Mgr Renata S ł a w i ń s k a - Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
Mgr Lucyna S m y k - Akademia Medyczna w Lublinie
Ppłk mgr Andrzej S t e m p e l - Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. prof. Bolesława
Szareckiego w Łodzi
Mgr Anna S t r u m i ń s k a - Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Dr Tatiana S z y m c z a k - Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
Dr Anastazja Ś n i e c h o w s k a - K a r p i ń s k a - Uniwersytet Medyczny w Lublinie
Mgr Teresa T r z c i a n o w s k a - G r z y w a c z - Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich
we Wrocławiu
Mgr Elżbieta T y m i ń s k a - Gdański Uniwersytet Medyczny
Mgr Irmina U t r a t a - Warszawski Uniwersytet Medyczny
Mgr Krzysztof W ł o d a r c z y k - Warszawski Uniwersytet Medyczny
Mgr Ewa W ł o s t o w s k a - Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki
w Warszawie
Dr Ryszard Ż m u d a - Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Wykaz źródeł i opracowań

W bibliografii przedmiotowej pod poszczególnymi hasłami zarejestrowano wykorzystane materiały archiwalne i drukowane. Podano nazwy archiwów i sygnatury akt oraz pełne, bądź skrócone opisy bibliograficzne artykułów z czasopism i prac zbiorowych, książek i innych wydawnictw ciągłych i zwartych. Zastosowano powszechnie przyjęte skróty tytułów cytowanych czasopism, wyrazów typowych i innych oraz normy bibliograficzne przyjęte wcześniej w naszym periodyku.

PLANOWANE HASŁA OSOBOWE

I. Profesorowie

>> dyrektorzy/kierownicy bibliotek naukowych – uczeni <<

Prof. dr hab. Wiktor GRZYWO-DĄBROWSKI (1885-1968), Warszawa - UM; Prof. dr hab. Janusz Jerzy KAPUŚCIK, Warszawa - AM/GBL; Prof. dr hab. Stanisław Józef KONOPKA (1896-1982), Warszawa - GBL; Prof. dr hab. Zenobiusz Wincenty KOZIK (ur. 1928), Kraków - AM; Prof. dr hab. Jerzy SUPADY (ur. 1941), Łódź - AM; Prof. dr Jan SZMURŁO (1867-1952), Łódź - AM; Prof. dr hab. Feliks Teodor WIDY-WIRSKI (1907-1982), Warszawa - GBL; Prof. dr Zdzisław WIKTOR (1911-1970), Wrocław - AM; Prof. dr Witold ZIEMBICKI (1874-1950), Wrocław - AM

II. Doktorzy

Dr Leszek BARG, Wrocław - AM; dr Adam BOCHENSKI (1987-1974), Gdańsk - AM; dr Paweł BOJKO, Katowice - SAM/SUM; dr Jan DĄBROWSKI, Wrocław - AM; dr Halina DUSIŃSKA, Warszawa - GBL; dr Jerzy Marian DYRDA, Katowice - SAM/SUM; dr Wojciech GIERMAZIAK, Warszawa - GBL; dr Barbara GRALA-KOCIAK, Łódź - UM; dr Maria JAKUBOWSKA, Łódź - AM/UM; dr Eugeniusz JANOWICZ, Bydgoszcz - AM; dr Irena KOMASARA (1939-1998) Warszawa - AM; dr Maria KORDAS,

Wrocław - AM; dr Stanisław KOWALCZYK (1898-1994) Lublin - AM; dr Irena Danuta KRAMARZ, Warszawa - CMKP; dr Zbigniew KUKULSKI, Kraków - AM; dr Marek MATUSIAK, Łódź - WAM; dr Barbara NIEDZWIEDZKA, Kraków - CM UJ, dr Krzysztof NIERZWICKI, Bydgoszcz - CM UMK; dr Krzysztof NOGA, Katowice - SAM/SUM; dr Jan Rafał OLBROMSKI, Białystok - AM; dr Edward PIGOŃ, Warszawa - GBL; dr Jolanta PRZYŁUSKA, Łódź - IMP; dr Alfred PUZIO, Katowice - SAM; dr Magdalena RZADKOWOLSKA, Łódź - AM; dr Bartłomiej SIEK, Gdańsk - GUMed; dr Tatiana SZYMCZAK, Wrocław - AM; dr Franciszek SZYMICZEK, Katowice - SAM; dr Anastazja ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA, Lublin - AM/UM; płk dr Wiesław Zdzisław ŚWITEK (1937-2007) Łódź - WAM; dr Aleksander Stefan TULCZYŃSKI (1942-2011), Warszawa - GBL; Katowice - SAM; ppłk dr Krzysztof WALCZEWSKI, Łódź - WAM; dr Marian WOLAŃCZYK (1888-1961), Katowice - SAM; dr Elżbieta ZAKRZEWSKA, Warszawa - WIML; dr Ryszard ŻMUDA, Łódź - AM/UM

III. Dyplomowani bibliotekarze i dokumentaliści

<< w tym, 1 profesor, 11 doktorów >>

– **Starsi kustosze dyplomowani:** dr Leszek BARG, Wrocław - AM; dr Adam BOCHEŃSKI (1897-1974), Gdańsk - AM; mgr Maria BUGNO (1916-1991), Gdańsk - AM; mgr Dagmara BUDEK, Szczecin - PAM/PUM; lek. med. Julian DMITROWICZ (1912-1981), Łódź - AM; dr Halina DUSIŃSKA, Warszawa - GBL; dr Jerzy Marian DYRDA, Katowice - SAM/SUM; mgr Bolesław Marian HOWORKA, Poznań - AM; mgr Zofia JASIŃSKA, Lublin - AM; mgr Danuta JAWORSKA, Szczecin - PAM; dr Janusz Jerzy KAPUŚCIK, Warszawa - AM/GBL; mgr Andrzej KEMPA (1936-2009), Łódź - AM; mgr Samuel KLARREICH (1902-1976), Warszawa - AM; dr Stanisław KOWALCZYK (1898-1994), Lublin - AM; mgr Irena KOZERSKA (1913-1981), Warszawa - AM; mgr Danuta KUCZYŃSKA, Warszawa - GBL; mgr Irena KWAŚNIEWSKA, Warszawa - GBL; mgr Krystyna KUBALA, Białystok - AM; mgr Józefa de LAVAL, Gdańsk - AM; dr Krzysztof NIERZWICKI, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Weronika NIEZNANOWSKA, Szczecin - PAM; mgr Bogumił NOWAKOWSKI, Warszawa - GBL; dr Jan Rafał OLBROMSKI, Białystok - AM; mgr inż. Leokadia PATYRA, Lublin - AM; mgr Urszula PEŁKA-PELIŃSKA, Łódź - AM; dr Edward PIGOŃ, Warszawa - GBL; mgr Aniela PIOTROWICZ, Poznań - AM/UM; mgr Jadwiga PIOTROWSKA, Łódź - AM; mgr Jadwiga PLICHTA, Szczecin - PAM; dr Alfred PUZIO, Katowice - SAM; mgr Helena RATAJ (1918-2008), Gdańsk - AM; mgr Jolanta Krystyna SAROSIEK, Białystok - AM; mgr Zdzisław SŁOMIŃSKI (1915-1989), Kraków - AM; mgr Lucyna SMYK, Lublin - AM; mgr Władysław SZOT, Kraków - AM; mgr Wisława TYLMAN-GONDEK, Warszawa - GBL; mgr Bożena ZAORSKA (1927-2007), Gdańsk - AM; dr Ryszard ŻMUDA, Łódź - AM/UM.

– **kustosze dyplomowani:** mgr Teresa ADACH, Lublin - AM; mgr Renata BIRSKA, Lublin - AM/UM; mgr Ewa BUSSE-TURCZYŃSKA, Lublin - AM/UM; mgr Zofia DRESZEROWA (1905-1991), Łódź - AM; mgr Mieczysława DYMNA, Katowice - SAM; dr Irena KOMASARA (1939-1998), Warszawa - AM; mgr Balbina ŁAKOMA, Łódź - AM; mgr Mirosława MÜLDNER-KURPETA, Warszawa - AM; dr Rafał OLBROMSKI, Białystok - AM; mgr Wihelmina PEREKŁADOWSKA, Białystok - AM; mgr Irmína UTRATA, Warszawa - AM/WUM; mgr Jan WALIŃSKI (1911-1983), Poznań - AM; mgr Bronisława WIECZOREK, Katowice - SAM;

– **adiunkci biblioteczni:** dr Maria KORDAS, Wrocław - AM; mgr Barbara MIKULSKA, Łódź - UM; mgr Izabela NOWAKOWSKA, Łódź - UM; dr Anastazja ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA, Lublin - UM;

– **starsi asystenci biblioteczni:** mgr Krystyna KARWOWSKA (1913-1993), Poznań - AM;

***

– **starsi dokumentaliści dyplomowani:** mgr Anna URYGA, Kraków - CM UJ

– **dokumentaliści dyplomowani:** dr Barbara GRALA-KOCIAK, Łódź - UM

*****

Osoby, które uzyskały uprawnienia, ale nie otrzymały w/w stanowisk: dr Krzysztof NOGA, Katowice - SUM (z zakresu bibliotekarstwa) oraz dr Paweł BOJKO, Katowice - SUM, mgr Bogumiła BRUC, Łódź - UM i mgr inż. Witold KOZAKIEWICZ, Łódź - UM (z zakresu dokumentacji)

*****

Przyczyną jest dziwne zjawisko odnośnie dyplomowanych, które obecnie wystąpiło w dwóch miejscowościach: w Katowicach - SUM, władze Uczelni nie wyraziły zgody na awansowanie w/w do grupy nauczycieli akademickich, pomimo, że posiadają odpowiednie uprawnienia potwierdzone zdaniem egzaminem ministerialnym, a w Łodzi - UM, sami zainteresowani ze względów finansowych (utrata 30% premii i „ewentualnej” nagrody JM Rektora co 2 lata dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi) okazali brak zainteresowania zmianą etatu. Taką postawę w Łodzi, uważam za egoistyczną, zmniejszającą wiarygodność i przydatność w/ w pracowników dla biblioteki uczelnianej, która popierała ich starania o podwyższenie kwalifikacji. Ich żądania finansowe przekraczające proporcje do uposażenia zasadniczego, na analogicznych stanowiskach adiunktów bibliotecznych i pracowników z wielokrotnie większym stażem zawodowym, porównywalną wiedzą, spowodowały, że nie mogłem wystąpić o ich awansowanie, do władz Uczelni, które są bardzo życzliwe dla Biblioteki.

IV. Dyrektorzy/ kierownicy bibliotek naukowych

Dr Leszek BARG, Wrocław - AM; Zofia BEM-BOBRYSZYCKA, Szczecin - PAM; mgr Renata BIRSKA, Lublin - AM/UM; dr Adam BOCHEŃSKI, Gdańsk - AM; mgr Jadwiga BRANDYS, Warszawa - CMKP; mgr Dagmara BUDEK, Szczecin - PUM; mgr Maria BUGNO, Gdańsk - AM; mgr Danuta DĄBROWSKA-CHARYTONIUK, Białystok - AM/UM; lek. Julian DMITROWICZ, Łódź - AM; dr Jerzy Marian DYRDA, Katowice - SAM/SUM; mgr Adam FILONIK, Białystok - AM; lek. Andrzej GADEK, Łódź - AM; dr Wojciech GIERMAZIAK, Warszawa - GBL; mgr Danuta GRAD, Szczecin - PAM; prof. dr hab. Wiktor GRZYWO-DĄBROWSKI, Warszawa - AM; mgr inż. Anna GRYGOROWICZ, Gdańsk - GUMed; mgr Bolesław HOWORKA, Poznań - AM; dr Eugeniusz JANOWICZ, Bydgoszcz - AM; mgr Zofia JASIŃSKA, Lublin - AM; mgr Danuta JAWORSKA, Szczecin - PAM; prof. dr hab. Janusz KAPUŚCIK, Warszawa - AM/GBL; mgr Samuel KLARREICH, Warszawa - AM; dr Irena KOMASARA, Warszawa - AM; prof. dr hab. Stanisław Józef KONOPKA, Warszawa - GBL; dr Stanisław KOWALCZYK, Lublin - AM; płk lek. Marian KOWALIK, Łódź - WAM; prof. dr hab. Zenobiusz Wincenty KOZIK, Kraków - AM; mgr Maria KROGULSKA, Szczecin - PAM; mgr Krystyna KUBALA, Białystok - AM; dr Zbigniew KUKULSKI, Kraków - AM; mgr Józefa de LAVAL, Gdańsk - AM; mgr inż. Stanisław LECZYCKI, Wrocław - AM; mgr Lucyna MODRZEJEWSKA, Bydgoszcz - AM; mgr Mirosława MÜLDNER-KURPETA, Warszawa - AM; mgr lek. Jerzy NIEMIEC, Łódź - WAM; dr Krzysztof NIERZWICKI, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Weronika NIEZNANOWSKA, Szczecin - PAM; mgr Ewa NOWAK, Katowice - SUM; Janina NOWAKOWSKA, Łódź - AM; dr Jan Rafał OLBROMSKI, Białystok - AM; mgr inż. Leokadia PATYRA, Lublin - AM; mgr Aniela PIOTROWICZ, Poznań - UM; mgr Jadwiga PIOTROWSKA, Łódź - AM; mgr Krystyna PLEWIŃSKA, Szczecin - PAM; dr Alfred PUZIO, Katowice - SAM; Adela QUIRINI, Szczecin - PAM; mgr Helena RATAJ, Gdańsk - AM; mgr Jolanta Krystyna SAROSIEK, Białystok - AM; mgr Renata SEWERYNIAK, Warszawa - CMKP; mgr Renata SŁAWIŃSKA, Wrocław - AM; mgr Zdzisław SŁOMIŃSKI, Kraków - AM; mgr Lucyna SMYK,

Lublin - AM; ppłk mgr Andrzej STEMPEL, Łódź - WAM; mgr Zofia STROŻECKA-TICHY, Wrocław - AM; prof. dr hab. Jerzy SUPADY, Łódź - AM; lek. Berta SZAYKOWSKA, Białystok - AM; prof. dr Jan SZMURŁO, Łódź - AM; mgr Władysław SZOT, Kraków - AM; dr Franciszek SZYMICZEK, Katowice - SAM; Leon ŚLIWOWSKI, Białystok - AM; płk dr Wiesław ŚWITEK, Łódź - WAM; dr Aleksander TULCZYŃSKI, Warszawa - GBL; mgr Anna URYGA, Kraków - CM UJ; mgr Irmina UTRATA, Warszawa - WUM; płk dr Krzysztof WALCZEWSKI, Łódź - WAM; mgr Jan WALIŃSKI, Poznań - AM; prof. dr hab. Feliks Teodor WIDY-WIRSKI, Warszawa - GBL; prof. dr Zdzisław WIKTOR, Wrocław - AM; dr Marian WOLAŃCZYK, Katowice - SAM; prof. dr Witold ZIEMBICKI, Wrocław - AM; dr Ryszard ŻMUDA, Łódź - AM/UM;

V. Wicedyrektorzy bibliotek uczelnianych i GBL

Mgr Mieczysława BARA, Gdańsk - AM; mgr Beata BATOR, Kraków - CM UJ; Zofia Bem-BOBRYSZYCKA, Szczecin - PAM; mgr Dagmara BUDEK, Szczecin - PAM; mgr Ewa BUSSE-TURCZYŃSKA, Lublin - AM; inż. Ewa CHROBAK, Warszawa - GBL; mgr Agnieszka CZARNECKA, Warszawa - WUM; dr Halina DUSIŃSKA, Warszawa - GBL; mgr Mieczysława DYMNA, Katowice - SAM; dr Jerzy Marian DYRDA, Katowice - SAM/SUM; mgr Danuta GRAD, Szczecin - PAM; mgr Roma HAJDUK, Poznań - UM; mgr Danuta JAWORSKA, Szczecin - PAM; mgr Władysław Andrzej KEMPA, Łódź - AM; mgr Maria Teresa KŁODA, Lublin - AM; dr Irena KOMASARA, Warszawa - AM; mgr inż. Witold KOZAKIEWICZ, Łódź - UM; mgr Elżbieta KRASZEWSKA, Gdańsk - AM/GUMed; mgr Irena KWAŚNIEWSKA, Warszawa - GBL; mgr Grażyna ŁUKASIEWICZ, Łódź - AM/UM; mgr Ewa MICHAŁOWSKA, Gdańsk - AM; mgr Mirosława MÜLDNER-KURPETA, Warszawa - AM; mgr inż. Ewa OLBROMSKA, Szczecin - PAM/PUM; mgr Stefania ORCHOWSKA, Gdańsk - AM; mgr Ewa PAWŁOWSKA, Katowice - SAM/SUM; mgr Aniela PIOTROWICZ, Poznań - AM; mgr Jadwiga PIOTROWSKA, Łódź - AM; mgr Jadwiga PLICHTA, Szczecin - PAM; mgr Maria RADWAŃSKA, Kraków - AM; mgr Władysława RÓŻAŃSKA, Wrocław - AM; mgr Jadwiga RYGIEL, Lublin - AM; mgr Maria SITEK, Katowice - SAM; mgr Dawid STACHURSKI, Warszawa - GBL; mgr Zofia STROŻECKA-TICHY, Wrocław - AM; mgr Anna STRUMIŁŁO, Łódź - UM; dr Anastazja ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA, Lublin - UM; mgr Regina TOBOLEWSKA, Poznań - AM; mgr Teresa TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ, Wrocław - AM; mgr Wiesława TYLMAN-GĄDEK, Warszawa - GBL; mgr Irmina UTRATA, Warszawa - AM/WUM; mgr Maria WITUSZYŃSKA, Wrocław - AM; mgr Barbara WŁODYGA, Katowice - SAM/SUM; mgr Magdalena ZIELONKA, Warszawa - AM; dr Ryszard ŻMUDA, Łódź - AM/UM;

VI. Kierownicy bibliotek uczelnianych, instytutowych i GBL – ok. 300 osób.

VII. Inni pracownicy, w tym z dorobkiem publikacyjnym – ok. 120 osób.

WYKAZ HASEŁ WEDŁUG NAZW GEOGRAFICZNYCH

>> gwiazdka przy nazwisku oznacza, że hasło ma już autora <<

Białystok - AM/UM: mgr Danuta DĄBROWSKA-CHARYTONIUK, mgr Olga CHWIEROŚ, mgr Anna FILIMONIUK, mgr Adam FILONIK, mgr Barbara KOSZTYŁA, *mgr Krystyna KUBALA, mgr Małgorzata Maryna KUBICKA, *dr Jan Rafał OLBROMSKI, mgr Wilhelmina PEREKŁADOWSKA, mgr Jolanta Krystyna SAROSIEK, mgr Barbara SŁOBODZIANEK, mgr Maria STASIEWICZ, lek. Berta SZAYKOWSKA, Leon ŚLIWOWSKI, mgr Danuta ŚLÓSARSKA, Krystyna WRÓBLEWSKA

Bydgoszcz - AM/ CM UMK: mgr Małgorzata BIAŁOBŁOCKA, mgr Karolina BUKOWSKA, mgr Dorota FIGEŁ, mgr Anna GARCZEWSKA, mgr Joanna HŁADOŃ-WIĄCEK, *dr Eugeniusz JANOWICZ, mgr Teresa KOSIK, mgr Teresa KRZYŻANIAK, mgr Monika KUBIAK, mgr Barbara MARSZAŁKOWSKA, *mgr Lucyna MODRZEJEWSKA, *dr Krzysztof NIERZWICKI, mgr Dorota

PISAREK, mgr Małgorzata SLESAR, mgr Joanna SŁOMKOWSKA

Gdańsk: mgr Mieczysława BARA, dr Adam BOCHENSKI, mgr Maria BUGNO, mgr Małgorzata GORCZEWSKA, *mgr inż. Anna GRYGOROWICZ, mgr Maryla GRZONKA, mgr Hanna KORTAS, mgr Elżbieta KRASZEWSKA, mgr Teresa KURDZIEL, *mgr Józefa de LAVAL, Krystyna LESZKOWICZ, mgr Ewa MICHAŁOWSKA, Genowefa MILCZAREK, mgr Mirosława MODRZEWSKA, mgr Stefania ORCHOWSKA, mgr Małgorzata PAWLAK, mgr Danuta PRÓCHNICKA, mgr Helena RATAJ, mgr Sabina SEVERIN, dr Bartłomiej SIEK, mgr Aneta ŚWITAJ, mgr Stanisława TOMASZEWICZ, mgr Lidia ZAKOLSKA, mgr Bożena ZAORSKA

Katowice - SAM/ SUM: mgr Jadwiga BARCIK, mgr Teresa BIAŁEK, mgr Katarzyna BOJKO, dr Paweł BOJKO, mgr Andrzej BURZYŃSKI, mgr Danuta CAŁEK, Teresa CYGANIEK, mgr Stella DERDA, mgr Maria DUKIELSKA-GAŁUSZKA, mgr Zofia DURAJ, mgr Wioletta DYJAS, mgr Mieczysława DYMNA, *dr Jerzy Marian DYRDA, mgr Krzysztof FARYNA, mgr Urszula GŁOMBIK, mgr Joanna GÓRDZIAŁEK-MIOZGA, mgr Krystyna GRUENER, mgr Barbara GRUSZKA, mgr Jolanta GUDRA, mgr Maria GUZIEL, mgr Anna Maria HERMAN, mgr J...? JEŻAK, mgr Anna JUST, mgr Krystyna KALISZ, mgr Edyta KAMIENICZYK-BUNDYRA, mgr Barbara KANIAK, mgr Urszula KOLIN, mgr Danuta KORZON, mgr Marek KOSMA-CIEŚLIŃSKI, mgr Maria KWAŚNY, mgr Agnieszka KWIATKOWSKA-BORYŚ, mgr Anna MAJEWSKA-PIĄTKOWSKA, mgr Helena MATERLA, mgr Barbara MAUER-GÓRSKA, mgr Wiesława MIKA, mgr Anna MORGA, mgr Maria MRZYGLÓD, mgr Katarzyna NAWROCKA-KNAPIK, mgr Irena NOGA, *dr Krzysztof NOGA, mgr Ewa NOWAK, mgr Ewa PAWŁOWSKA, mgr Regina PIĄTEK, mgr Joanna POLCZYK, mgr Aneta POPŁAWSKA, mgr Grażyna PRZEWODNIK, *dr Alfred PUZIO, mgr Aneta RADOMSKA, mgr Joanna REGULSKA, mgr Marian RZAÇA, mgr Zofia RZEKANOWSKA, mgr Anna Bożena SAMBURA, mgr Justyna SEIFFERT, mgr Wiesława SIP-BUDYCH, mgr Maria SITEK, mgr Jadwiga SITKO, mgr Laura SKOPOWSKA, mgr Ewa STOJOWSKA-LEWICKA, *dr Franciszek SZYMICZEK, mgr Aneta ŚLĘCZAK, mgr Katarzyna TARASIEWICZ, mgr Magdalena WALCZAK, mgr Bronisława WIECZOREK, mgr Barbara WŁODYKA, dr Marian Hipolit WOLAŃCZYK, mgr Iwona WRZOSEK, mgr Stefania ZALEWSKA, mgr Janina ZAJICZEK, mgr Barbara ZARZYCKA-MÓJ, mgr Krystyna ZIÓLKOWSKA, mgr Barbara ZIPZER, mgr Małgorzata ZWONIK

Kraków - AM/ CM UJ: mgr Beata BATOR, mgr Jolanta DAŃDA, mgr Maria FELIKS, Irena FLOREK, mgr Małgorzata GÓRKIEWICZOWA, mgr Maria JAROSZYŃSKA, mgr Medard KAFEL, mgr Barbara KARAŚ, mgr Alina KAWCZYŃSKA, mgr Olga KOCZELA, mgr Alicja KRZYK, *mgr Zbigniew KUKULSKI, *prof. dr hab. Zenobiusz Wincenty KOZIK, mgr Joanna LIBURA, mgr Stanisława ŁUSZCZ, Barbara MORAWSKA-NOWAK, dr Barbara NIEDŹWIEDZKA, mgr Monika NIEWALDA, mgr Urszula NIEWIARA, mgr Zofia ORKISZ, mgr Janina PAMUŁA, mgr Maria RADWAŃSKA, mgr Anna RYBARSKA, Stanisław SENISSON, *mgr Zdzisław SŁOMIŃSKI, mgr inż. Lucjan STALMACH, mgr Marta STOKALUK, Józefa SZABLIŃSKA, Anna SZERSZEŃ, mgr Bogusław SZILDER, *mgr Władysław SZOT, mgr Anna URYGA, mgr Urszula ZDEB, mgr Apolonia ZIELIŃSKA

Lublin - AM/UM, IMW: mgr Teresa ADACH, Maria BILIŃSKA, *mgr Renata BIRSKA, mgr Ewa BUSSE-TURCZYŃSKA, mgr Bożena CHWAŁA, mgr Elżbieta DROŹDŹ, mgr Beata DZIERBA, mgr Alina GODLEWSKA, mgr Anna HUS, mgr Alicja JABŁOŃSKA, mgr Zofia JASIŃSKA, mgr Maria Teresa KŁODA, mgr Wiesława KOMOROWSKA, *dr Stanisław KOWALCZYK, mgr Danuta KOWALSKA, Jacek KUROWIAK, mgr Anna LENARCIK, mgr Ewa MALICKA, mgr Krystyna MAŁYSIAK, mgr Cecylia MATYASZEWSKA, mgr Bartłomiej OGRODNICZUK, mgr inż. Leokadia PATYRA, mgr Aleksandra PIERNIKARSKA, Irena RUBASZKO, mgr Jadwiga RYGIEL, Ewa SIEWIERSKA, *mgr Lucyna SMYK, dr Anastazja ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA, Jadwiga WARSZ,

mgr Stanisława ZWOLAK, mgr Teresa ZWOLIŃSKA

Łódź - AM, WAM, UM, IMP: mgr Anna ANDRZEJEWSKA, mgr Danuta BIERNAT, mgr Krystyna BREKER, mgr Bogumiła BRUC, mgr Maria CHYLA, mgr Piotr Tomasz CICHOCKI, *mgr Alicja CIERNIAK, mgr Jerzy CIESZKOWSKI, Mirosław CIEŚLAK, mgr Jolanta CWER, * lek. Julian DMITROWICZ, mgr Kazimiera DOMIŃSKA, *mgr Zofia DRESZEROWA, Paulina FOTYGA, lek. Andrzej GADEK, mgr Bronisław GUŚ, mgr Maria GORZECZOWSKA, mgr Anna GÓRNICKA, mgr Henryk GÓRSKI, dr Barbara GRALA-KOCIĄK, *dr Maria JAKUBOWSKA, mgr Elżbieta JANKOWSKA, mgr Elżbieta KACZMAREK, mgr Grażyna KAWALEC, *mgr Władysław Andrzej KEMPA, mgr Maria KERC, mgr Dagmara KLIM, płk lek. Marian KOWALIK, mgr inż. Witold KOZAKIEWICZ, mgr Barbara KRUPIŃSKA-STACHERA, mgr Agnieszka KUPIS, Monika LESSEN, mgr Renata LESZCZYŃSKA, mgr Balbina ŁAKOMA, *mgr Grażyna ŁUKASIEWICZ, mgr Alicja MALINOWSKA, ppłk dr Marek MATUSIAK, mgr Barbara MIKULSKA, mgr Narcyza MIŁKOWSKA, mjr lek. Jerzy NIEMIEC, mgr Izabela NOWAKOWSKA, Janina NOWAKOWSKA, *mgr Urszula PEŁKA-PELIŃSKA, *mgr Jadwiga PIOTROWSKA, mgr Maria PEŃDZIWIATR, mgr Eleonora PIETKIEWICZ-STYSIAK, mgr Urszula PRZEWIEŚ, *mgr Jolanta PRZYŁUSKA, mgr Katarzyna ROBOWSKA, mgr Janina ROSIAK, *dr Magdalena RZADKOWOLSKA, Irena SKŁODOWSKA, mgr Irena SMEJDA, mgr Jolanta STASIAK, *ppłk mgr Andrzej STEMPEL, mgr Anna STRUMIŁŁO, *prof. dr hab. Jerzy SUPADY, mgr Mirosława Anna SZAJNA, *prof. dr Jan SZMURŁO, Jadwiga ŚCIERWICKA, mgr Krystyna TRZCIŃSKA, *płk dr Wiesław ŚWITEK, mgr Kazimierz WALCZAK, *ppłk dr Krzysztof WALCZEWSKI, mgr Ewa WIECZOREK, mgr Małgorzata WIĘCEK-PALMOWSKA, mgr Bogumiła WIKTOROWSKA, mgr Antonina WINCZEWSKA, mgr Zenona WYSOCKA, *dr Ryszard ŻMUDA

Poznań: mgr Ewa GRZĄDZIELEWSKA, mgr Roma HAJDUK, *mgr Bolesław HOWORKA, mgr Krystyna KARWOWSKA, mgr Krystyna NYGA, mgr Barbara PAUL, *mgr Aniela PIOTROWICZ, mgr Renata SZRÓDER, mgr Regina TOBOLEWSKA, *mgr Jan WALIŃSKI

Szczecin: Zofia BEM-DOBRYSZYCKA, mgr Agata BOROWSKA, mgr Dagmara BUDEK, mgr Maria DAWIDOWICZ, Olga DUCHNOWSKA, mgr Tadeusz DZIECHCIOWSKI, Marcjanna FYDA, Aleksandra GOCEK, mgr Danuta GRAD, *mgr Danuta JAWORSKA, Stanisława KAMIŃSKA, mgr Aleksandra KOJDER, Jan KOSTKOWSKI, mgr Maria KROGULSKA, mgr Danuta LEMIŃSKA, mgr Tadeusz MARCINKOWSKI, mgr Halina MROZIŃSKA, mgr Weronika NIEZNANOWSKA, Elżbieta NOWAK, mgr Janina OCEPA, mgr inż. Ewa OLBROMSKA, mgr Zdzisława ORŁOWSKA, mgr Ewa PANTER, mgr Krystyna PLEWIŃSKA, mgr Jadwiga PLICHTA, Adela QUIRIENI, mgr inż. Edyta ROGOWSKA, Wanda SZWARC, mgr Barbara WOJTUSZKIEWICZ, mgr Juliusz ZALESKI, mgr Sylwia ZALESKA

Warszawa - AM, WUM, CMKP, GBL, IGiChP, IK, IR, PCZDz: mgr Hanna BOJCZUK, mgr Jadwiga BRANDYS, mgr Klementyna Salomea BRUDZYŃSKA, mgr Barbara BUGALSKA, mgr Janina BURKIEWICZ, inż. Ewa CHROBAK, mgr Agnieszka CZARNECKA, mgr Krystyna CZUJKOWSKA, mgr Elżbieta DERESZ, lek. Jacek DROGOSZ, *dr Halina DUSIŃSKA, mgr Bogumiła DYDEK, mgr Teresa FIREK, mgr Wanda FOLTYN, mgr Izabela FRĄCKA, mgr Jerzy FRIEMAN, Stella FRONCZK, mgr Iwona FRYZOWSKA-CHROBOT, * dr Wojciech Merek GIERMAZIAK, mgr Urszula GRAZULIS, mgr Marta GROMULSKA, *prof. dr hab. Wiktor GRZYWO-DĄBROWSKI, mgr Irena GUTOWSKA, mgr Zdzisław HOBZEAŃSKI, mgr Tomasz KAMIŃSKI, *prof. dr hab. Janusz Jerzy KAPUŚCIK, *mgr Samuel KLARREICH, *dr Irena KOMASARA, *prof. dr hab. Stanisław Józef KONOPKA, mgr Anna KOT, mgr Diana KOWALCZYK, mgr Irena KOZARSKA, dr Irena Danuta KRAMARZ, mgr Elżbieta Barbara KRAWCZYK-STEBELSKA, mgr Henryk KRUK, mgr Danuta KUCZYŃSKA, lek. Dariusz KUŹMIŃSKI, mgr Irena KWAŚNIEWSKA, mgr Barbara LAMPKA-

JAWORSKA, Jolanta LASOCKA, Hanna LIBUDA, mgr Wanda LUBECKA, mgr Teresa ŁYSZKIEWICZ, mgr Agnieszka MADEJ-GRUSZKA, mgr Jerzy MALECKI, mgr Krystyna MARCZAKOWSKA, mgr Irena MODZELEWSKA, Izabella MRZYGLÓD, *mgr Mirosława MÜLDNER-KURPETA, mgr Aurelia NIEWCZAS, mgr Bogumił NOWAKOWSKI, mgr Bożena OLEJNICZAK, *dr Edward PIGOŃ, mgr Anna PRONCZUK, mgr Waldemar PRZEKOP, mgr Renata SEWERYNIAK, mgr Maria Magdalena SKOŚKIEWICZ, Alina SŁOWACKA, Marianna SMOLIŃSKA, mgr Mirosława SOBCZAK, mgr Helena SOBOLEWSKA, mgr Dawid STACHURSKI, Bogumiła STANISŁAWSKA, mgr Zofia SYBILSKA, mgr Lidia SZOPIŃSKA, mgr Jadwiga SZUGAJEW, mgr Grzegorz Marek ŚWIĘCKOWSKI, mgr Maria ŚWITALSKA, *dr Aleksander Stefan TULCZYŃSKI, *mgr Wiesława TYMAN-GĄDEK, mgr Irminda UTRATA, *prof. dr hab. Feliks Teodor WIDY-WIRSKI, mgr Halina WILCZYŃSKA, mgr Ewa WŁOSTOWSKA, Bogumiła WOJDALSKA, mgr Barbara WÓJCIK, mgr Barbara WYSOCKA, dr Elżbieta ZAKRZEWSKA, mgr Magdalena ZIELONKA, mgr Wiesława ZIENKIEWICZ, Krystyna ŻAKOWSKA, mgr Jakub ŻBIKOWSKI

Wrocław: Zofia BASTGEN-HIEROWSKA, *dr Leszek BARG, mgr Grażyna BUDZIŃSKA, Maria CHMIEŁOWSKA, mgr Teresa CHMURA, Renata CHUDZIK, mgr Maria CZARNIK, *dr Jan DĄBROWSKI, mgr Zofia DĘBSKA, mgr Adela GOSZTYŁO, mgr Krystyna KOLBUSZEWSKA, *dr Maria KORDAS, mgr Janina KOZAK, mgr Małgorzata KUCZKOWSKA, mgr Maria KULIŃSKA, *mgr inż. Stanisław LECZYCKI, mgr Lucyna LOHO, mgr Krystyna MARKIEWICZ, mgr Irena MIRZEJAN, mgr Anna PAWLIK, mgr Janina PELC, lek. Halina PŁOSZAŃSKA, mgr Władysława RÓŻAŃSKA, *mgr Renata SŁAWIŃSKA, mgr Zofia STROŻECKA-TICHY, *dr Tatiana SZYMCZAK, mgr Małgorzata TRĄBALA, mgr Teresa TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ, Magdalena URAMOWSKA, *prof. dr Zdzisław WIKTOR, mgr Maria WITUSZYŃSKA, *prof. dr Witold ZIEMBICKI, mgr Irena ŻAK³

Refleksje redaktora

Po otrzymaniu znacznej ilości haseł nasuwają się już pewne uwagi ogólne oraz bardziej osobiste refleksje. Według mojej opinii wielu pracowników bibliotek medycznych posiada odpowiednie i potrzebne predyspozycje intelektualne oraz dorobek dydaktyczny, naukowy i organizacyjny, jak również odznacza się niezbędną pracowitością, aby podnosić kwalifikacje naukowe i zawodowe. Trudno zrozumieć dlaczego niektóre osoby nie posiadają jeszcze stopnia naukowego doktora oraz uprawnień nauczycieli akademickich, który umożliwia prestiżowy, ministerialny egzamin dla kandydatów na dyplomowanych bibliotekarzy i dokumentalistów.

Powszechnie wiadomo, że zasłużeń działacze SBP: mgr Bolesław Howorka, Poznań - AM/UM i mgr Władysław Andrzej Kempa, Łódź - AM/WiMBP, wiedzą i publikacjami przewyższali kilku doktorów razem wziętych. Prawdopodobnie przy realizacji dysertacji przeszkodziła im „zbyt aktywna” działalność społeczna.

Doktoraty były również w zasięgu ręki dla niezwykle efektywnych dyrektorów/kierowników: mgr Anieli Piotrowicz, Poznań - AM/UM; mgr Mirosławy Szajny,

---

³ Uprzejma prośba do Szanownych Państwa z w/w miejscowości o sygnalizowanie przeoczonych wstępnie wytypowanych nazwisk i zgłaszanie Autorów do opracowywania m.in. w/w haseł biograficznych na adres Redakcji: *Forum Bibliotek Medycznych* Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, 90-151 Łódź, ul. Muszyńskiego 2, tel. (42) 6779260, (42) 6779261; fax (42) 6790656, e-mail: ryszard.zmuda@umed.lodz.pl, e-mail: bg.sekretariat@umed.lodz.pl; <http://bg.umed.lodz.pl>

Łódź - AM; lek. Dariusza Kuźmińskiego, Warszawa - GBL; mgr Mirosławy Müldner-Kurpety, Warszawa - AM; mgr Grażyny Łukasiewicz, Łódź - AM/UM; mgr. Bogumiła Nowakowskiego, Warszawa - GBL.

Przewód doktorski powinni otworzyć wyróżniający się intelektualnie pracownicy: mgr Anna Ajdukiewicz-Tarkowska; Warszawa - WUM; mgr Renata Bircka, Lublin - UM; mgr Katarzyna Bojko, Katowice - SUM; mgr Bogumiła Bruc, Łódź - UM; mgr Dagmara Budek, Szczecin - PUM; mgr Ewa Busse-Turczyńska, Lublin - UM (Warszawa - UW); mgr Piotr Tomasz Cichocki, Łódź - UM; mgr Anna Czarnecka, Warszawa - WUM; mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk, Białystok - UM; mgr Wioletta Dyjas, Katowice - SUM; mgr Katarzyna Francikowska, Warszawa - GBL; mgr Ewa Grzędziewska, Poznań - UM; mgr inż. Anna Grygorowicz, Gdańsk - GUMed; mgr Roma Hajduk, Poznań - UM; mgr Joanna Hładoń-Wiącek, Bydgoszcz - CM UMK; mgr inż. Witold Kozakiewicz, Łódź - UM; mgr Teresa Krzyżaniak, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Monika Kubiak, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Agnieszka Kupis, Łódź - UM; mgr Joanna Miozga, Katowice - SUM; mgr Ewa Nowak, Katowice - SUM; mgr Izabela Nowakowska, Łódź - UM; mgr Maria Pędziwiatr, Łódź - UM; mgr Dorota Pisarek, Bydgoszcz - CM UMK; mgr inż. Edyta Rogowska, Szczecin - PUM; mgr Justyna Seiffert, Katowice - SUM; mgr Małgorzata Slesar, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Renata Sławińska, Wrocław - AM; mgr Joanna Słomkowska, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Anna Strumiłło, Łódź - UM; mgr Grzegorz Marek Święckowski, Warszawa - IMDz; mgr Teresa Trzcianowska-Grzywacz, Wrocław - AM; mgr Anna Uryga, Kraków - CM UJ; mgr Irmiona Utrata, Warszawa - WUM; mgr Ewa Wieczorek, Łódź - UM; mgr Ewa Włostowska, Warszawa - GBL.

O habilitacji powinni pomyśleć: dr Paweł Bojko, Katowice - SUM; dr Jan Dąbrowski, Wrocław - AM; dr Wojciech Marek Giermaziak, Warszawa - GBL; ppłk dr Marek Matusiak, Łódź - WAM; dr Krzysztof Nierzwicki, Bydgoszcz - CM UMK; dr Krzysztof Noga, Katowice - SUM; dr Barbara Niedźwiedzka, Kraków - CM UJ; dr Jolanta Przyłuska, Łódź - IMP; dr Magdalena Rzadkowolska, Łódź - AM/UŁ; dr Bartłomiej Siek, Gdańsk - GUMed; dr Anastazja Śniechowska-Karpińska, Lublin - UM, dr Barbara Zakrzewska, Warszawa - WIML; dr Ryszard Żmuda, Łódź - UM, a wcześniej bez problemu powinni byli osiągnąć stopień naukowy doktora habilitowanego: dr Leszek Barg, Wrocław - AM; dr Adam Bocheński, Gdańsk - AM; dr Halina Dusińska, Warszawa - GBL; dr Jerzy Marian Dyrda, Katowice - SAM/ SUM; dr Eugeniusz Janowicz; dr Irena Komasa, Warszawa - AM; dr Stanisław Kowalczyk, Lublin - AM; dr Edward Pigoń, Warszawa - GBL; dr Alfred Puzio, Katowice - SUM; dr Franciszek Szymiczek, Katowice - SAM, płk dr Wiesław Świtek, Łódź - WAM; ppłk dr Krzysztof Walczewski, Łódź - WAM;

Do egzaminu dla kandydatów na dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, powinni przystąpić: mgr Iwona Adach, Lublin - UM; mgr Anna Ajdukiewicz-Tarkowska, Warszawa - WUM;

mgr Beata Bator, Kraków - CMUJ; mgr Małgorzata Białobłocka, Bydgoszcz – CM UMK, mgr Katarzyna Bojko, Katowice - SUM; mgr Jolanta Cieśla, Kraków - CMUJ; mgr Agnieszka Czarnecka, Warszawa - WUM; dr Jan Dąbrowski, Wrocław - AM; mgr Wioletta Dyjas, Katowice - SUM; mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk, Białystok - UM; mgr Jarosław Dybała, Wrocław - AM; mgr Iwona Dziugan, Łódź - UM; mgr inż. Monika Fiedorowicz, Białystok - UM; mgr Małgorzata Florianowicz, Gdańsk - GUMed; mgr Katarzyna Francikowska, Warszawa - GBL; mgr Anna Garczewska, Bydgoszcz – CM UMK, mgr inż. Anna Grygorowicz, Gdańsk - GUMed; mgr Ewa Grzędziewska, Poznań - UM; mgr Roma Hajduk, Poznań - UM; mgr Joanna Hladoń-Wiącek, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Ireneusz Korfel, Kraków - CMUJ; mgr Elżbieta Kraszewska, Gdańsk - GUMed; mgr Teresa Krzyżaniak, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Monika Kubiak, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Agnieszka Kupis, Łódź - UM; mgr Joanna Miozga, Katowice - SUM; dr Barbara Niedźwiedzka, Kraków - CMUJ; mgr Ewa Nowak, Katowice - SUM; mgr Małgorzata Omilian-Mucharska, Gdańsk - GUMed; mgr Dorota Pisarek, Bydgoszcz - CM UMK; dr Jolanta Przyłuska, Łódź - IMP, mgr Urszula Przewieś, Łódź - UM; mgr Anna Radomska, Łódź - IMP; mgr inż. Edyta Rogowska, Szczecin - PUM; mgr Renata Seweryniak, Warszawa - CMKP; dr Bartłomiej Siek, Gdańsk - GUMed; mgr Justyna Seiffert, Katowice - SUM; mgr Barbara Skalska, Łódź - UM; mgr Joanna Słomkowska, Bydgoszcz - CM UMK; mgr Iwona Stebner, Poznań - UM; mgr Anna Strumiłło, Łódź - UM; mgr Renata Sławińska, Wrocław - AM; mgr Marzena Świerczyzna, Wrocław - AM; mgr Grzegorz Marek Święckowski, Warszawa - IMDz; mgr Teresa Trzcianowska-Grzywacz, Wrocław - AM; mgr Ewa Wieczorek, Łódź - UM; mgr Halina Wilczyńska, Warszawa - IK; mgr Małgorzata Więcek-Palmowska, Łódź - UM; mgr Urszula Zdeb, Kraków - CMUJ. Z tego grona kilka osób ma szansę na uzyskanie uprawnień bez egzaminu, m. in. dr Barbara Niedźwiedzka i dr Jolanta Przyłuska.

Moim zdaniem ten prestiżowy, ministerialny egzamin jest nobilitacją w zawodzie. Zadziwia fakt, że w 2012 roku niektórzy „decydenci”, zwłaszcza z kręgu bibliotek publicznych, zaczęli błędnie interpretować „dyplomowanych”⁴, których stanowiska są najwyższym szczeblem awansu pracowników bibliotek naukowych.

Z medycznym bibliotekarstwem naukowym związali swój los – przypadkowo lub z wyboru, z sugestii PZPR, albo dobrowolnie, na krótko, albo dłużej – angiści, bibliotekoznawcy, biolodzy, chemicy, ekonomiści, elektronicy, farmaceuci, filolodzy

---

⁴ Ewa Dobrzyńska-Lankosz: Opinia Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich w sprawie projektu ustawy (z dnia 6 marca 2012 r.) o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów. *Forum Bibl. Med.* 2012 R.5 nr 1 (w druku); Hanna Tadeusiewicz: Ministerialna Komisja Egzaminacyjna dla Dyplomowanych... Tamże (w druku); Artur Jazdon: Zderegulować czy...doregulować bibliotekarza (dyplomowanego). Głos w dyskusji, a może ....dyskusyjny? Tamże (w druku). W sprawie stanowisk w bibliotekach prof. dr hab. Dariusz Kuźnina wystosował odpowiednie pismo (z 25 VI 2012) w imieniu dyrektorów instytutów, katedry i zakładu INiB do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

klasycyści, filozofowie, geografowie, germaniści, informatycy, inżynierowi różnych specjalności, historycy, w tym: literatury, medycyny i sztuki, kulturoznawcy, lekarze medycyny i weterynarii, pedagodzy, plastycy, politolodzy, poloniści, prawnicy, rusycyści, socjologowie, teologowie, wojskowi i inni.

Wielu z nich to znakomici humaniści, bibliofile, bibliografowie, poligloci, redaktorzy czasopism i prac zbiorowych. Aktywni referenci i organizatorzy konferencji naukowych. Bardzo dobrzy dydaktycy. Zasłużeni nauczyciele akademicy. Bywały i nadal występują dziwne przypadki. Niektórzy daleko odeszli od wyuczonego zawodu, np. lekarze powinni leczyć ludzi, ponieważ w bibliotekarstwie, lepsi od nich byli i są humaniści. Nawet zasłużeni historycy medycyny w środowisku lekarskim są traktowani jako drugorzędni lekarze. Informatycy w bibliotekach powinni pełnić funkcję pomocniczą, ponieważ na dyrektorskich stanowiskach trudno im zrozumieć bibliotekarstwo naukowe, które należy rozpatrywać z perspektywy wielu lat. Działacze polityczni w bibliotekach naukowych to nieporozumienie.

W czasach PRL-u, dyrektorzy bibliotek i przewodniczący Rady Bibliotecznej mieli przeważnie mocne umocowanie partyjne. Należy jednak podkreślić, że byli wśród nich również wybitni pracownicy, np. mgr Bolesław Howorka i mgr Jadwiga Piotrowska. Natomiast na przykładzie Krakowa, jaskrawo widać, że pierwszym dyrektorem Biblioteki Głównej AM/CM UJ „z prawdziwego zdarzenia” był mgr Władysław Szot. Sprawnie funkcjonująca Rada Biblioteczna pełni ważną rolę w Uczelni. Słusznie zdecydowano, aby przewodniczyli temu gremium profesorowie, a nie jak dawniej bywało dyrektorzy bibliotek, którzy byli u władz uczelni pośrednikami we własnych sprawach. Ta kwestia wymaga jeszcze uregulowania w Gdańsku. Wyjątkowe szczęście do dwóch znakomych dyrektorów miał Poznań. Imponuje mi również wielu emerytowanych dyrektorów. To była prawdziwa elita i wybitne osobowości. Natomiast obecnie, jak przez mgłę na horyzoncie widać coraz mniej „orłów”. Podobnie jest wśród szeregowych pracowników. Obniżył się poziom wiedzy absolwentów różnych kierunków studiów. Prawdopodobnie dlatego, pomimo dobrej znajomości języków obcych i spraw komputeryzacji, nie widać u nich zamiłowania do nauki, m. in. mało piszą. Niskie uposażenie zasadnicze w bibliotekach powoduje dodatkową trudność zatrudniania wszechstronnie uzdolnionych pracowników.

Wśród profesorów, którzy pełnili funkcje dyrektorów/ kierowników bibliotek naukowych było 9 uczonych. Stopień naukowy doktora uzyskało 34 pracowników. Do grona nauczycieli akademickich dołączyło 58 osób, większość z nich poprzez ministerialny egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej. Kilkunastu pracownikom przyznano te uprawnienia bez egzaminu, co w środowisku bibliotekarskim przyjmowane jest bez entuzjazmu!

Łącznie ogłosili drukiem kilka tysięcy publikacji. Byli autorami książek, artykułów na łamach czasopism, rozdziałów w wydawnictwach zwartych, bibliografii, recenzji,

polemik, przekładów, redaktorami czasopism i prac zbiorowych, przewodników, informatorów, podręczników i skryptów dla studentów oraz wielu innych opracowań.

Tematyka podejmowanych przez nich prac dotyczyła różnorodnej problematyki m.in. aptekarstwa, archiwoznawstwa, bibliofilstwa, bibliotekoznawstwa, bibliotekarstwa, bibliografii (osobowej, zespołów osobowych, poszczególnych osób, dziedzin i zagadnień, regionalnej i lokalnej zawartości czasopism), historii, informacji naukowej, medycyny, muzealnictwa, farmacji, politologii, prawa, ruchu wydawniczego, socjologii, teologii, weterynarii, wojskowości oraz innych zagadnień i dyscyplin naukowych.

Wielu dyrektorom udało się zorganizować wartościowe warsztaty pracy, zarówno w oparciu o tradycyjne, jak i nowoczesne metody pracy. W kilku bibliotekach uczelnianych świętowano oddanie do użytku nowych gmachów: Łódź 1977 (Julian Dmitrowicz), Kraków 1984 (Władysław Szot), Poznań 1985 (Bolesław Howorka), 2011 (Aniela Piotrowicz), Gdańsk 1999 (Józefa de Laval), Białystok 2004 (Danuta Dąbrowska-Charytoniuk), Szczecin 2007 (Dagmara Budek), Bydgoszcz 2008 (Krzysztof Nierzwicki). Nadzieje na nowe obiekty istnieją w Warszawie 2012 (Irmina Utrata) i we Wrocławiu 2013 (Renata Sławińska), a na otrzymanie odnowionego samodzielnego gmachu w Katowicach 2012 (Ewa Nowak). Niezbędne są modernizacje obecnych obiektów i budowanie nowych. Na etapie projektowania jest Łódź 2014 (Ryszard Żmuda) i Gdańsk 2015 (Anna Grygorowicz), a o innych księżnicach medycznych, zwłaszcza instytutowych i GBL, trudno coś konkretnego powiedzieć. Oprócz trudności lokalowych, mają zbyt małe kadry, środki finansowe i wyposażenie techniczne. Wyjątek stanowi IMP w Łodzi.

WYKAZ HASEŁ BIOGRAFICZNYCH OGŁOSZONYCH DRUKIEM I UDOSTĘPNIONYCH ONLINE

I. „Leksykon biograficzny uczonych”

>> przewodniczący Rady Programowej *Forum Bibliotek Medycznych* <<

Prof. dr hab. Michał Andrzej KARASEK (1937-2009), Łódź - AM/UM (*Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 459-497, portr., bibliogr.); Prof. dr hab. Jacek BARTKOWIAK (ur. 1943), Łódź- UM (Tamże 2011 R. 4 nr 1 s. 576-600, portr., bibliogr.)

II. „Słownik pracowników bibliotek medycznych”

>> dyrektorzy/kierownicy bibliotek naukowych - uczeni <<

Prof. dr hab. Wiktor GRZYWO-DĄBROWSKI (1885-1968), Warszawa - AM (*Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 487-497, portr., bibliogr.); prof. dr hab. Janusz KAPUŚCIK (1932-1999), Warszawa - AM/GBL (Tamże s. 498-521, portr., bibliogr.); prof. dr hab. Stanisław KONOPKA (1896-1982), Warszawa - GBL (Tamże s. 522-550)

portr., bibliogr.); prof. dr hab. Zenobiusz KOZIK (ur. 1928), Kraków - AM (Tamże s. 551-561, portr., bibliogr.); prof. dr hab. Jerzy SUPADY (ur. 1941), Łódź - AM (Tamże s. 562-578, portr., bibliogr.); prof. dr Jan SZMURŁO (1867-1952), Łódź - AM (Tamże s. 579-594, portr., bibliogr.); prof. dr hab. Feliks Teodor WIDY-WIRSKI (1907-1982), Warszawa - GBL (Tamże s. 595-605, portr., bibliogr.); prof. dr Zdzisław WIKTOR (1911-1970), Wrocław - AM (Tamże s. 606-624, portr., bibliogr.); prof. dr hab. Witold ZIEMBICKI (1874-1950), Wrocław - AM (Tamże s. 625-644, portr., bibliogr.)

Realizacja i druk następnych haseł w „Leksykonie” i „Słowniku” jest uzależniona od obecnych i nowych Autorów, którzy opracują, w wyznaczonym terminie, z wykorzystaniem archiwaliów i istniejących publikacji, biogramy uczonych oraz dyrektorów, wicedyrektorów, kierowników i innych pracowników bibliotek medycznych.

Serdecznie zapraszam Szanownych Państwa do dalszego opracowywania bibliografii profesorów i pracowników księżnic medycznych (uczelni, wydziałów, oddziałów, zakładów, instytutów i GBL) z Białegostoku, Bydgoszczy, Gdańska, Katowic, Krakowa, Lublina, Łodzi, Olsztyna, Poznania, Rzeszowa, Szczecina, Warszawy, Wrocławia i innych miejscowości. Od Waszej aktywności i kompletności przygotowanych haseł biograficznych, zależy sukces podjętego przedsięwzięcia. Istnieje konieczność uzupełnienia zespołu Autorów, aby w wyznaczonym terminie do 2015 roku zakończyć realizację „Słownika”. Oczekując na „ochotników”, uprzejmie proszę Dyrektorów, o opracowywanie potrzebnych haseł oraz spowodowanie, aby wicedyrektorzy, kierownicy i odpowiedni pracownicy z kierowanych przez Państwa bibliotek, albo innych instytucji, podjęli się tego trudu, z terenu Waszej miejscowości. Będziemy również bardzo wdzięczni i zobowiązani, jeżeli emerytowani pracownicy bibliotek medycznych zechcą łaskawie opracować wybrane przez siebie hasła. W tej sprawie - mając na uwadze koordynację - prosimy o kontakt z Redakcją naszego czasopisma. Przy okazji apel do przyszłych Autorów, aby zwracali uwagę na przyjęte ustalenia. W „Leksykonie” i „Słowniku” wymagana jest jednolitość. Proszę zobaczyć opracowane już hasła osobowe.

Rozważamy nieśmiało, w zależności od uzyskania dodatkowych środków finansowych, również możliwość wydrukowania „Słownika pracowników bibliotek medycznych” w oddzielnej publikacji. Wówczas opracowane wcześniej hasła biograficzne zostaną uzupełnione o późniejsze dane i zaprezentowane w jednym ciągu alfabetycznym nazwisk. Dodatkowo do książki oprócz „Przedmowy” i „Wstępu” zostanie opracowany „Wykaz źródeł i opracowań”, „Spis tytułów cytowanych czasopism” i „Skróty wyrazów typowych” oraz „Indeksy osobowy i nazw geograficznych”. Takie wydawnictwo zwarte, w pewnym sensie pionierskie, może być również inspiracją dla innych typów bibliotek naukowych, np. artystycznych, ekonomicznych, pedagogicznych, przyrodniczych, rolniczych, technicznych, teologicznych, uniwersyteckich ogólnych, wojskowych i innych. Niestety, także

w czasach demokracji już na początku drogi, trafiają się „miernoty” o zawyżonym mniemaniu o sobie oraz zarozumiałe, krótkowzroczne „indywidualności”, które utrudniają sprawną realizację „Słownika” podjętego dla pożytku bibliotekarstwa naukowego w naszym kraju.

„Słownik” przybliży korzystającym znane postaci w środowisku bibliotekarskim, zarówno na arenie międzynarodowej, jak i ogólnopolskiej, regionalnej i lokalnej, w poszczególnych miejscowościach, czy tylko we własnym zakładzie pracy, w tym tych, którzy już odeszli. Niestety czas ucieka, a wieczność czeka! Przeglądając w przyszłości więcej opracowanych haseł przypomnimy sobie osiągnięcia naszych emerytowanych poprzedników. Zobaczymy także samych siebie – czynnych zawodowo ze świadomością, jak dużo należy jeszcze zrobić, aby zbliżyć się do tych najlepszych z grona znanych i uznanych autorów publikacji, znakomitych dydaktyków oraz menadżerów kierujących wzorowo bibliotekami naukowymi oraz innych zasłużonych pracowników.

Sądzę, że wydawnictwa informacyjne: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych”, które promują w skali ogólnokrajowej: uczelnie, biblioteki i pracowników, po udokumentowaniu działalności, dokonań i osiągnięć kilkuset osób, z drugiej połowy XX wieku i pierwszego piętnastolecia trzeciego tysiąclecia, będą przydatne użytkownikom informacji naukowej w Polsce.